

॥ अग्निर्वाच ॥ मदङ्गेभ्यः प्रसूतानि मदाश्रयकृतानि च । ममैव तान्यपत्यानि वरुणो ह्यवशात्मकः । ४१२५
 अथाब्रवील्लोकगुरुर्ब्रह्मा लोकपितामहः । ममैव तान्यपत्यानि मम शुक्रं कृतं हि तत् ।
 अहं कर्त्ता हि सत्रस्य होता शुक्रस्य चैव ह । यस्य बीजं फलं तस्य शुक्रञ्चेत् कारणं मतं ।
 ततोऽब्रुवन् देवगणाः पितामहमुपेत्य वै । कृताञ्जलिपुटाः सर्वे शिरोभिरभिवन्द्य च ।
 वयञ्च भगवन् सर्वे जगच्च सचराचरं । तवैव प्रसवाः सर्वे तस्मादग्निर्विभावसुः ।
 वरुणश्चेश्वरो देवो लभतां काममोक्षितं । निसर्गाद्ब्रह्मणश्चापि वरुणो यादसाम्पतिः । ४१२६
 जग्राह वै भृगुं पूर्वमपत्यं सूर्यवर्चसं । ईश्वरोऽङ्गिरसश्चाग्नेरपत्यार्थमकल्पयत् ।
 पितामहस्त्वपत्यं वै कविं जग्राह तत्त्ववित् । तदा स वारुणः ख्यातो भृगुः प्रसवकर्माकृतः ।
 आग्नेयस्त्वङ्गिराः श्रीमान् कविर्ब्राह्मो महायशः । भार्गवाङ्गिरसौ लोके लोकसन्तानलक्षणे ।
 एते हि प्रसवाः सर्वे प्रजानां पतयस्तथः । सर्वे सन्तानमेतेषामिदमित्युपधारय ।
 भृगोस्तु पुत्राः सप्तासन् सर्वे तुल्या भृगोर्गुणैः । च्यवनो वज्रशीर्षश्च शुचिरौर्वस्तथैव च । ४१२७
 शुक्रो वरेण्यश्च विभुः सवनश्चेति सप्त ते । भार्गवा वारुणाः सर्वे येषां वंशो भवानपि ।
 अष्टौ चाङ्गिरसः पुत्रा वारुणास्तेऽप्युदाहताः । वृहस्पतिरुतथ्यश्च पयस्यः शान्तिरेव च ।
 घोरो विरूपः सम्बर्त्तः सुधन्वा चाष्टमः स्मृतः । एतेऽष्टौ वज्रिजाः सर्वे ज्ञाननिष्ठा निरामयाः ।
 ब्रह्मणस्तु केवः पुत्रा वारुणास्तेऽप्युदाहताः । अष्टौ प्रसवजैर्युक्ता गुणैर्ब्रह्मविदः शुभाः ।
 कविः काव्यश्च धृष्णश्च बुद्धिमानुशनास्तथा । भृगुश्च विरजाश्चैव काशी चोगश्च धर्मावित् । ४१२८
 अष्टौ कविमुता ह्येते सर्वमेभिर्जगत्ततं । प्रजापतय एते हि प्रजाता धैरिह प्रजाः ।
 एवमङ्गिरसश्चैव कवेश प्रसवान्वयैः । भृगोश्च भृगुशार्दूल वंशजैः सततं जगत् ।
 वरुणश्चादितो विप्र जग्राह प्रभुरीश्वरः । कविन्तात भृगुश्चापि तस्मात्तौ वारुणौ स्मृतौ ।
 जग्राहाङ्गिरसं देवः शिखी तस्माद्भुताशनः । तस्मादाङ्गिरसा ज्ञेयाः सर्वे एव तदन्वयाः ।
 ब्रह्मा पितामहः पूर्वं देवताभिः प्रसादितः । इमे नः सन्तरिष्यन्ति प्रजाभिर्जगतीश्वराः । ४१२९
 सर्वे प्रजानां पतयः सर्वे चापि तपस्विनः । तत्प्रसादादिमं लोकं तारयिष्यन्ति साम्प्रतं ।
 तथैव वंशकर्त्तारस्तव तेजोविर्द्धनाः । भवेयुर्वेदविदुषः सर्वे च कृतिनस्तथा ।
 देवपक्षवराः सौम्याः प्राजापत्या महर्षयः । प्राप्नुवन्ति तपस्यैव ब्रह्मचर्यं परन्तथा ।
 सर्वे हि वयमेते च तवैव प्रसवः प्रभो । देवानां ब्राह्मणानाञ्च त्वं हि कर्त्ता पितामह ।
 मरोचिमादितः कृत्वा सर्वे चैवाथ भार्गवाः । अपत्यानीति सम्प्रेत्य क्षमयाम पितामह । ४१३०
 ते त्वनेनैव रूपेण प्रजनिष्यन्ति वै प्रजाः । स्थापयिष्यन्ति चात्मानं युगादिनिधने तथा ।
 इत्युक्तः स तदा तैस्तु ब्रह्मा लोकपितामहः । तथेत्येवाब्रवीत् प्रीतस्तेऽपि जग्मुर्यथागतं ।
 एवमेतत् पुरावृत्तं तस्य यज्ञे महात्मनः । देवश्रेष्ठस्य लोकादौ वारुणीं विभ्रतस्तनुं ।
 अग्निर्ब्रह्मा पशुपतिः सर्वो रुद्रः प्रजापतिः । अग्नेरपत्यमेतद्वै सुवर्णमिति धारणा ।